

AANBIEDINGSBRIEF SRA-BESTUUR

Het SRA-bestuur heeft met grote belangstelling kennis genomen van het jaarverslag van de SRA Reviewcommissie, over haar activiteiten bij en de resultaten van SRA-kantoren in 2017. Daarvoor past in de eerste plaats een woord van dank: niet alleen voor het vele werk dat de onafhankelijke Reviewcommissie doet, maar ook voor alle inspanningen die onze leden verrichten om de kwaliteit van alle dienstverlening telkens te verbeteren: de samenstel- en beoordelingspraktijk, de vrijwillige en wettelijke controleopdrachten, overige accountantsopdrachten en de fiscale praktijk. Die inspanningen zien we nu terug in betere, hoopvolle cijfers voor alle domeinen: overall voldoen ruim 80% van de getoetste SRA-kantoren aan wet- en regelgeving. Alle onvoldoende kantoren worden opgevolgd.

Sinds de oprichting van onze vereniging in 1989 kent kwaliteit een centrale plaats in het beleid. Vanuit onze visie op kwaliteit en vanuit onze kwaliteitsambitie voerden we in 1993 een periodieke kwaliteitstoetsing (review) bij accountantskantoren in. Tijdens deze reviews worden de opzet en werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing bij de SRA-kantoren onder de loep genomen, evenals de kwaliteit van dossiers.

De kaders

Centraal daarbij staat de vraag of de accountantsorganisatie bij al haar dienstverlening voldoet aan wet- en regelgeving. Naast de toetsingen van de accountancypraktijk wordt -en daar is SRA uniek in- vanaf 2012 ook de fiscale praktijk op procesmatig vlak meegenomen in onze reviews. De toetsingen worden uitgevoerd door een onafhankelijke commissie met eigen taken, verantwoordelijkheden en doelen: de SRA Reviewcommissie.

Het toetsingssysteem van de SRA Reviewcommissie heeft model gestaan voor de ingevoerde systemen van NIVRA en NOvAA. Vanaf 1997 (NIVRA) en 2000 (NOvAA), is SRA geaccrediteerd door de beroepsorganisatie (nu NBA), om toetsingen te verrichten op de domeinen vrijwillige controle, samenstelopdrachten, beoordelingsopdrachten en overige accountantsopdrachten. SRA heeft met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) in 2006 (na de invoering van de Wet toezicht accountantsorganisaties) een convenant gesloten voor de toetsingen in het domein van de wettelijke controles. Sinds 2012 kent SRA ook een convenant met Bureau Financieel Toezicht (BFT) en toetst of de SRA-leden voldoen aan de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De SRA Reviewcommissie is verantwoordelijk voor de toetsingen en stemt deze af met voornoemde samenwerkingspartijen.

Kiezen voor kwaliteit

SRA wil een vereniging van accountantsorganisaties –veelal met gemengde praktijken- zijn, die zich onderscheiden door hun klanten in het mkb de allerbeste services te bieden, daarbij steeds topkwaliteit leverend aan alle belanghebbenden. Hierbij staat het vertrouwen in ons werk en het publiek belang centraal.

Onze leden kiezen met hun SRA-lidmaatschap bewust voor die kwaliteit. Zij moeten immers presteren volgens een bepaald kwaliteitsniveau en werken met een kwaliteitsmanagementsysteem, gericht op de volledige dienstverlening: de samenstel- en beoordelingspraktijk, de vrijwillige en wettelijke controleopdrachten en de fiscale praktijk. Dat is voorwaarde voor lidmaatschap en wordt getoetst tijdens de ballotage. Na het verkregen lidmaatschap blijft de vaktechnische kwaliteit periodiek getoetst.

Op basis van wat stakeholders van ons als SRA-accountantsorganisaties mogen en kunnen verwachten, staan naast de vaktechnische kwaliteit ook de kwaliteitsindicatoren cultuur en gedrag centraal in periodieke metingen; vertrekpunt voor kwaliteitsverbetering. Op deze wijze kunnen we als vereniging vanuit een getoetst aanvaardbaar kwaliteitsniveau bouwen aan vertrouwen. Dit is ons kwaliteitskeurmerk.

Vaste grond

Die bewuste keuze voor kwaliteit moet onze vereniging, onze leden en alle betrokken stakeholders vaste grond bieden, geen lege huls. SRA ziet de periodieke reviews, (thema)onderzoeken en de uitkomsten daarvan, maar ook de perceptie over onze dienstverlening en de sector in het algemeen van onze stakeholders dan ook als vertrekpunt om continu te willen blijven verbeteren. Het lerend vermogen borgen we binnen ons Bureau door de vaktechnische leerpunten uit de reviews door te vertalen in educatie, handboeken, vaktechnische handreikingen, guidance en werkprogramma's, kringbijeenkomsten en andere vormen van educatieve voorlichting en intervisie.

Ook het SRA-bestuur wil daarin haar verantwoordelijkheid nemen en een nadrukkelijke rol spelen. Na de slechte resultaten uit het AFM-themaonderzoek bij 18 van de 20 SRA-kantoren in 2013, nam het bestuur in 2014 het initiatief tot Samen Beter: een verplicht kwaliteitsmeet- en -verbeterprogramma voor alle SRA-kantoren met een Wta-vergunning dat naast/bovenop de reguliere reviews werd ingesteld.

Het Samen Beter-programma heeft de methodiek uit het AFM-onderzoek 2013 als basis. Toetsers die hebben meegelopen tijdens dat AFM-themaonderzoek voeren het programma uit. Bij onvoldoende score na de nulmeting stelt het accountantskantoor oorzakenanalyse en verbeterplan op. Na toetsing van analyse en verbeterplan, volgt een éénmeting. Doelstelling van Samen Beter: er mogen geen scores van categorie 3 en 4 (gelijk scores AFM-themaonderzoek 2013) in de SRA-populatie meer voorkomen. Afronding van Samen Beter volgt dit jaar. Tot op heden voldoet 80% van de SRA-populatie aan de SRA-doelstelling.

Cultuur en gedrag

Kwaliteit binnen (accountants)organisaties moet echter niet alleen vanuit compliance (vaktechnisch perspectief) bewaakt worden. Wat de sector de afgelopen periode heeft geleerd, is dat deze wat eenzijdige focus onvoldoende waarborgen biedt voor integrale kwaliteitsverbetering en het dichten van de verwachtingskloof bij stakeholders. Op basis van wat stakeholders op dit moment van accountantsorganisaties verwachten, besloot het SRA-bestuur halverwege 2017 daarom naast de vaktechnische kwaliteit ook de aandachtsgebieden cultuur en gedrag centraal te stellen in het SRA-kwaliteitskeurmerk.

Deze scopeverbreding van het SRA-kwaliteitskeurmerk ligt geheel in het verlengde van alle uitdagingen en ontwikkelingen in accountancyland; zoals de implementatie en borging van de maatregelen in het publiek belang of de in juni 2017 gepresenteerde Veranderagenda van de Stuurgroep in het publiek belang.

SRA-kantoren moeten laten zien dat zij aan de slag zijn met de aandachtsgebieden cultuur en gedrag. De SRA-cultuurscan, speciaal ontwikkeld voor de mkb/gemengde praktijk en gericht op de hele organisatie, is voor 125 van de 183 SRA-kantoren met een Wta-vergunning vertrekpunt om aan de slag te gaan. De resultaten van de nulmeting (benchmark) zijn gedeeld tijdens intervisiebijeenkomsten. De SRA-Cultuurscan is inmiddels doorontwikkeld naar een instrument voor een 1-meting.

SRA heeft inmiddels ook een Cultuurscan voor de samenstellingspraktijk beschikbaar. Een SRA-Kwaliteitsmonitor met pijlers AFM en twee mkb-gerichte pijlers is in ontwikkeling.

SRA-kantoren gaan op basis van deze metingen aan de slag met strategische sessies: wat is de toekomst van ons accountantskantoor, past de wettelijke controlepraktijk gezien alle uitdagingen daar wel in, en zo ja, hoe gaat dat dan passen?

Als onderdeel van het kwaliteitsprogramma biedt SRA allerlei handreikingen en intervisiemomenten. Zo heeft het SRA-bestuur bijvoorbeeld de uitkomsten van het AFM-onderzoek naar de implementatie en borging van verandertrajecten bij de OOB-accountantsorganisaties geanalyseerd. Dit Leerdokument is een samenvatting van de aandachtspunten uit het onderzoek. De inhoud is een stellige doorvertaling naar concrete leer- en actiepunten en aanbevelingen voor ieder SRA-kantoor.

De geformuleerde vragen kunnen dienen als leidraad voor een plaatsbepaling, als vertrekpunt of als onderdeel van het monitoren van het verandertraject binnen het kantoor.

Vooruitkijken

Met alle uitdagingen waarvoor de accountancysector staat, wil SRA vanuit eigen kracht een positieve impuls geven aan het kwaliteitsdenken in én over de sector. Om de economie en maatschappij draaiend te houden is het van (publiek) belang dat accountants geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en zekerheid toevoegen aan verantwoordingen bij informatiestromen (financieel en niet-financieel), waar diverse belanghebbenden -vanuit hun eigen perspectief- op kunnen steunen en mee verder kunnen. Naast de reguliere toetsingen van de onafhankelijke Reviewcommissie, heeft het SRA-bestuur een nieuw SRA-programma 'Next Level' geformuleerd, dat begin 2018 tijdens de SRA Kwaliteitsdag is gelanceerd.

Doel van dit nieuwe programma is om alle SRA-kantoren met een Wta-vergunning na Samen Beter mee te nemen naar een 'Next Level': optimale scores voor alle leden (vanuit het besef dat een hoofdpijndossier incidenteel voor een onvoldoende kan zorgen, en vanuit het besef dat er ook altijd niet-integere ondernemers zullen bestaan). Daarnaast wil het SRA-bestuur bijdragen aan het duidelijk maken en krijgen, waar de grens ligt tussen voldoende/onvoldoende en wat 'een ernstige tekortkoming' is. Op dit moment verkennen we de mogelijkheden om via opbouw van jurisprudentie meer duidelijkheid te kunnen geven over normstelling. Van belang is om kwaliteit inzichtelijk en transparant te maken, voor alle betrokkenen én ten behoeve van een integraal sectorbeeld.

De SRA Reviewcommissie hanteert een methodiek waarbij het mogelijk is om de resultaten van de verschillende getoetste domeinen separaat weer te geven. De SRA Reviewcommissie rapporteert naar twee verschillende instanties: de NBA (Raad voor Toezicht) en de AFM. De SRA Reviewcommissie registreert de resultaten van alle losse domeinen ook apart zodat er een gedetailleerd beeld geschetst kan worden van de toetsingsresultaten bij de SRA kantoren. De Raad voor Toezicht registreert alleen de totaaloordelen van de toetsingen en kan niet specificeren per domein. De besturen van NBA en SRA streven er naar om samen met de Raad voor Toezicht (en de SRA Reviewcommissie) tot een uniforme rapportagewijze te komen om een integraal sectorbeeld te kunnen geven. Dit is helaas over 2017 nog niet gerealiseerd omdat de Raad voor Toezicht nog geen resultaten van de specifieke domeinen op kan leveren. Het streven blijft om een uniforme en gedetailleerde rapportagewijze te realiseren. Hier zal ook in 2018 aandacht aan worden besteed

Het SRA-bestuur zal 2018 ook gebruiken om een verkenning te schrijven over 'de kaders van het toezicht in de twintiger jaren'. De uitspraak van de bestuursrechter in de zaak EY/PwC versus AFM van december 2017 jl. en het hoger beroep dat de AFM daarop heeft ingesteld, plaatst op zijn minst vraagtekens bij de opzet en werking van de AFM-onderzoeksmethodiek en de consequenties van uitspraken. In dat kader is het van belang om stil te staan bij de basis: hoe moeten we omgaan met het stelsel van regelgeving dat aan toezicht ten grondslag ligt?

Als laatste

Continue kwaliteitsverbetering helpt de SRA-leden om duurzaam succesvol te zijn in de verschillende branches waarin zij actief zijn. Van dga, mkb-bedrijf, familieonderneming tot semi-publieke organisatie. Het SRA Bureau en bestuur en niet in de laatste plaats de SRA-Reviewcommissie zetten zich in het publiek belang in om die kwaliteit bij haar leden, samen met haar leden op kwalitatief goed en juist peil te houden. Zo wordt kwaliteit verankerd binnen de SRA-accountantsorganisaties en de vereniging. Niet omdat het moet, maar omdat het ertoe doet.

Paul Dinkgreve RA
voorzitter